

BIBLIOTEKA
SHTETIT

814-1

1433

Rudolf Marku

Rruga

poezi

814-1

M 33

RUDOLF MARKU

RRUGA

poezi

13298

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

PARTI

Ka diçka nga luftërat në çdo moment të jetës sime,
përderisa dhe ti ke lindur në luftë.
Armiqtë e tu dhe armiqtë e mi janë,
Deri në vdekje përleshem, gjakosem, ngrihem përsëri
dhe eci,
Shkund pluhur me duart e mia dhe me duart e tua,
Përleshem me të tjerët, me armiqtë e tu, me një pjesë
të vetvetes.

Nga kjo bëhem më i mirë,
përderisa ti lide për një botë më të mirë,
Kundër shëmtimit të urisë, kundër shëmtimit të
zotërinjve të kënaqur.
Kundër shëmtimit të gruas së përbuzur gjatë gjithë
shekujve,
Kundër nënshtrimit të verbër dhe mashtrimit të
njerëzve.

Ka diçka 'nga lartësitë në çdo moment të jetës sime,
përderisa ti je lartësia më e madhe.
Ngrihem në qiellin e kohës sime dhe prapë në tokën
time jam,
Shikoj planimetrinë e ditëve, Bllshin, Metalurgjinë,
Xhuxhmaxhuxhë më të vegjël se asnjëherë tjetër më
duken
Burokratët, fodullët.

Nga kjo them se gjithçka që është tek ti
është edhe tek unë;
Këngët e tua janë në këngën time,
Në shtegballin tim është rruga jote pa udhëkryqe, e
drejtë.
Në përshëndetjen time të përditshme është përshën-
detja jote
Dhe në çastet e tua dita ime merr trajtë,
merr jetë.

FJALËT E METALURGJIKUT THËNË ME RASTIN E VIZITËS SË SHKRIMTARËVE

Mirë se erdhët, shokë shkrimtarë, mirë se erdhët
të gjithë,

Ne jemi tanët,
Shokë dhe miq!

Disa nga ju tek unë kanë punuar
Me muaj dhe vite me radhë,
Të tjerët miqësisht më kanë dërguar
Një libër — poemë apo dramë.

Romanet dhe vjershat tuaja i kam lexuar
Nën abazhurin e dritës së çelikut të shkrirë.
(Natyrisht, do mbuloja me ulërime sirenash
Fjalët — «8 rrokësh apo varg i lirë?»)

Ka vepra, pa dyshim, që më ngjasin mua,
Romane, dhe poema me hapësirë të madhe,

Atje gjithë punëtorët e reparteve të mia
Mund t'i zërë hapësirë e gjerë e fjalëve.

Do flasim gjerë e gjatë për Shqipërinë,
Për oxhaqet e mia të ëndrrave proletare,
Pas kësaj s'ndodh që nga oxhaku i librave
Të dalë vetëm tymi i duhanit të shkrimtarëve.

Tek veprat tuaja, si në oxhaqet e mia,
Del e lirë frymëmarrja proletare,
Me trupin tim gjigand atje do të rri
Në hapësirën e gjerë të fjalëve.

URAT

Kur armiqtë iknin të mundur,
Ata hidhnin urat në erë.
Që të mos bashkohej qyteti me qytetin,
Që të mos lidheshin njerëzit me njerëz.

Dhe vërtet, qëllonte për një kohë,
Kur urat ishin hedhur në erë,
Ca njerëz rrinin në një anë,
Në anën tjetër rrinin të tjerë.

Por prapë njerëzit thërrisnin njëri-tjetrin
Me zë të lartë që kalonte mbi lum,
Dhe fjalët bëheshin përsëri ura,
Emrat e njerëzve — ura në muzg.

Kështu krijoheshin ura më njerëzore,
Kur njeriu thërriste njerinë:
— O filani, brë, i biri i filanit,
Zanin tem a po e ndin?

Dhe njeriu prapë zërin e njeriut
Dëgjonte në mbrëmje nga bregu matanë,
Qyteti lidhesh prapë me qytetin,
Gëzimi me gëzimin, halli me hall.

Sot prapë armiq të tjerë shfaqen,
Edhe të mundur një ditë ikin.
Zakoni i hedhjes së urave në erë
Rishfaqet tek ata me forcën e ritit.

Vendosin minat – hermetizëm,
Vendosin minat – subkoshiencë,
Që të mos bashkohet qyteti me qytetin,
Që të mos lidhen njerëzit me njerëz.

Pëlcitja e tyre do të ishte fatale,
Pëlcitja e tyre do të ish me rrënim,
Do të krijoheshin me mijëra brigje,
Veç që njeriu të mos lidhesh me njerinë.

Por urat ndër shekuj janë ngritur tek ne
Nga gjuha njerëzore, në tokën tonë,
Dhe mbi këto ura ka thirrur shqiptari:
– O bre, filani, a po më ndëgjon?

P U N A

Tek dhoma ime vijnë zërat e punës,
Çekiçi i këpucarit që troket fort,
Thirrje muratorësh, përplasje kovash,
Uturima makinash që zhduken në sfond.

Tek dhoma tjetër pleqëria e nënës
Ngadalë-ngadalë një lule qendisë.
Në një qytet tjetër, një vajzë e bukur
Stofra dhe basme i jep Shqipërisë.

Ja fqinji im, me grepin e peshkut
Niset drejt lumit (s'rrihet në shtëpi),
Kallinjtë e fundit të grurit në fusha
Mblodhën në peisazhin e verdhë fëmijët.

Ja puna, e vjetër, e mençur; e rëndë;
Lë gjurmët e saj dhe mbi letrën time,
Çekiçi i këpucarit troket tani më fort
Mbi fjalët, mbi rima dhe ritme.

NDEZËSI I FENERËVE

Në kalldrëmet e vjetra vinte zhurma tak-tuk, tak-tuk
(Fenerndezësi nallanet prej druri kërciste).

Në qytetin tonë ai në gjashtë fenerë të vegjël
Dhe në zemrat e njerëzve një dritë të largët ndizte.

Fëmijët, pas kësaj, dilnin në oborre,
Me një top lecke thërrisnin tërë gaz
Nënat tona na kërcënonin me zë të çjerrë
Se do të na ndëshkonin në darkë.

I mbaj mend ato pesë gjashtë fenerë të vegjël
Në qytetin tim verior, ku mbrëmja vinte e frikshme,
Dhe fenerndezësi, ndonëse nallanet e tij prej druri
Nuk të linin të besojë se ai vërtet Prometeu
ishte.

I mbaj mend të gjitha këto
Fenerndezësin, qytetin me krisma, magjira,
Ato zhduken në sfondin uJOR të hidrocentraleve
Që ndezin llampa dhe mendime me mijëra.